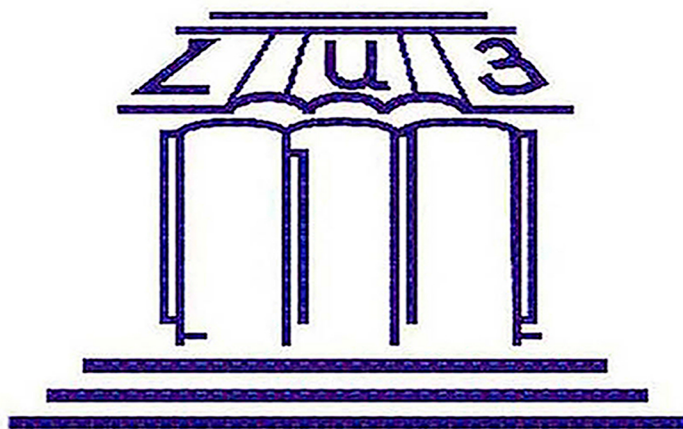

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտերծագործական համայնքներ
նչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

891.542-1 | 20000 35
9-34 | 000000 00000

28/10/76	0	26	1936
28/10/76	0	27	1936
28/10/76	0	28	1936
28/10/76	0	29	1936
28/10/76	0	30	1936

89.542-1

2-34

ԻՄԲԱՆԱ ԱՆՍԵՐ
ՅԵՂԻՇԵ ԶԱՐԵՆՑԻ

ՄՈՍԿՎԱ 1922

891.99

9-28

u.w

ՅԵՂԻՇԵ ԶԱՐԵՆՑ

19 NOV 2011

ՌՈՄԱՆՍ ԱՆՍԵՐ

ՌՈՄԱՆՍ ԱՆՍԵՐ

2782

ՄՈՍԿՎԱ 1922

ՌՈՄԱՆՍ ԱՆՍԵՐ

5340

13641

49015

ՎՈՉ ՍԿԻՋԲ

Հաճելի՞ ե չե՞
 ելի ձեզ
 Տերյանի յերգը թքտա:
 Բայց
 ետը
 հոգին թող ձեզ լիզե
 յերկաթե,
 թեժ արթուկով:

Մի՞թե
 դեռ
 ձեր կալուզ հոգում
 մշուշե աշուն ե լացկումած
 ու ցնորք ե ուզում—
 հում
 ծախու
 ձեր հոգին՝ զծուծ հացկատակ:

Իդուր:
 Ձուր ե ուզում:
 Սխալվում ե:
 Տնորք չկա:
 Յերբ ջղերն են ճչում անկողու
 յես
 թե կուզեք ապրում ու հուզում—
 ձեզ կաամ հույզերիս Ձեկան:

Ի՞նչ.
 չկա՞ն.
 չերգած ներկան դեռ—
 ի՞նչ
 չունի՞ հնչյունների հազար:
 Ուզում եք՝ գազադեմ,
 քանդեմ,
 ձեզ կիզող հուզումներ հազամ:

(636-54)

30737-63

Միթե ձեզ նայեմ,
միթե ձեզ,
եսորվա կուզիկ պոետներ,
ձեր անծեր ծրխն մոխիրէ:
Դուք,

վոր ունեք արյան տեղ—մեզ
ու խլինք—խելքի փոխարեն!

Ձեզ համար ժամանակը կարծես
յեղասայլ ե մի դեռ յերկանիվ—
յեվ վորին ձեր հողին բարձել
քշում եք ներկայիս:

Կարծում եք՝ հենց ես ե—չէ.
ուզեցի—կերգեմ վոնց վոր կա.
խոսքերով նո՛ւյն նեխած ու ծեր—
յերեկ—սեր,
եսոր—շողեկառք!

Բոցե ձայնը չհասնի ձեզ թող խմ:
Բայց
եղի
լսում եք—
իմացեք.
բոռում եմ ձեր յերկսեռ ուխին.
—բավական ե.
վերջ հիմա ձեզ!

Բավական ե մեր լեզուն պղինձ
ձեր թքոտ յերգերում թրջի,
վոր
կախուղ,
վոնց վոր կուտ սեխի—
ծամծամ բթամիտ չարչին!

Բավական ե մեր լեզուն ոնգային
ձեր կախուղ ձեռքերում տանջեր:
(Շարժել եք կամենում.
կին չկա.
դործածեք հաշիշ, կոկաին.
հասկանում եք՝ գրիչն անդամ չէ:)

Ուզում եք մզլի՞,
ժանգոտի՞,
ուզում եք նեխի՞ մեր լեզուն:
Ուզում եք կամ կամպոտ կամ չի՞ր:
Կամպոտի փոխարեն
եսոր
ձեր կախուղ ծնոտին մոտիկ
թող շաշե յերգերիս դամչին!

Բավական ե—չէ
Չարենց:
Շլացած հանճարիդ փառքով
եղ յեղիւր,
հրդեհե,
փառե,
վերցրու ցրիւր բառ—բոմբ!

Թող թքեն,
թքե թուխտալով
կպցնեն,
չինեն տող-տող
«նրբաթել» յերգերի խալին
նրբաճիչ յերգիչները թո՛ղ:

Եղ յեղիւր,
ոռմբերն ան քո:
Վշտահար, վշտոտ, վշտունեղ,
անտառամ բառերի շաբբով
թող Ազատն ազատ-վշտունե!

Ուզում եք՝ յերգեմ ձեզ սեր,
ցնցումներ ենպիսի ցավի,
վոր անցնի,
ձեր հոգին կիսե,
վոնց վոր ծանր, բարձած գրուգավիկ!

Հասկանում եք...

սեր.

դեռ չերգած—

յեւ վո՛չ. թե յերկաթ կամ շոգի—

բայց

զիտե՞ք,

ենպես, վոր գա

4) ձեր բիլին շոգի!

(Բախտիան ե հոգին ձեր ծեր
ցրտահար՝ հուզումներ միղե:
Յես

եսոր

բերել եմ ձեզ—

x.

y.

z.

Ռոմանո եք ուզում,

կամ ուրման.

ինչո՞ւ չե. ուրման տամ ձեզ:

Բայց

զիտե՞ք—

ուրման անուրման,

կամ ուրման անուրման!..)

Ս Կ Ի Ձ Բ

Վոչ ցնորք ես զու մի գալուկ,
վոչ հոգու մի հրաշք անդու:

Փենետ,

քեզ,

մարմինը քո կակուզ

թող յերգեմ զանգիս զանգս՝ վ:

Գանդը—

զանգ,

թմբուկ ե տհազին:

Միջին—չոր մի միջտու:

Յեթե գա,

հերքելից թակի—

մինչեւ մահ ցավից կճշտու:

Ո՞վ իմանա:

Ո՞վ իմանա:

Ո՞վ իմանա:

Նստած ես սուսուփուս:

Բեկուքեզ:

Կգա:

Կբուքե արնահամ:

Մեղկությունդ Կրքով կգուքե:

Պառկում ես՝ աչքդ փակես:

Բայց—

կամայ,

վոնց վոր տուն վառվի՝

յեղնելով ուղեղիդ տակից—

կերելա...

Աղջիկ:

Մարմին:

Աչքեր ես:

Շրթունքներ:
Հոնքեր:
Կոնքերի կոնքը կլոր:
Ուզում ես՝ գն,
շրթունքն—
քեզ.
Գրկես հրկեզ ձեռքերով:

Ի՞նչ հուշ,
ի՞նչ ցնորք,
յերազ,
լուսնահար տխրություն ու յերգ:—
կգա,
կզգվի նա—շող.
շեկ.
վավաշոտ.
եզ:

Շո՛ւ:
Շո՛ւ-շո՛ւ:
Մշուշում:
Կշոյե շշուկը—շող:
Վոնց որ ոճ՝ կկաշի կաշուդ:
Շո՛ւ:
Շշաշով:
Շո՛ւ:

Ու քո շող,
ճնշող կոնքերում,
վոր ցավից կուռչեն,
կկապտեն—
կվառե ցանկությունն անգութ —
մի կարմիր լապտեր...

Յեզ ել ի՞նչ.
ել ի՞նչ.
ել ի՞նչ:

Վողջը—հեշ:
Զնչին:
Միջատ:
ել—յել.
փաթաթվիր թեփիդ.
ճշն.—

— ժենեա

քեզ.
ուզում եմ քեզ:
Որերի սարսավը զեմքիս՝
զամ,
տամ,
արնահամ կիսես.
կործանես հիմքից:

Վոնց վոր չար մի պառավ ջաղու
բարձրանա խարույկ—
հանգիստ
դու եկար.
ժենեա,
դու—
բարձրացար զանգիս:

Ու թակեց,
ու թակեց տակից,
վոնց վոր խուլ ահագանդ զանգի,
վոնց վոր քար՝ կամքիս հատակին
ղղրղաց զոնգը զանգիս:

Լսում ես.
կանչում ե—քեզ:
Վոր լսես,
ուզես,
վոր զան:

Ասեւ ե, վոր զանգը
կեզ
զարձեւ ե—կաս!

Լսում ես՝ ասում եմ—«Սեր»,
բայց
ծամած աչդ բառը վոր ասի—
ասեւ ե՝ ուզում եմ—քեզ.
յեւ վս՛չ թե—լիզած լուսին:

Ուզում ես՝
փոխաշարս թեքեմ,
վոր—
վանց որ զսպանակ թեքած
թոցնի նա թե ինձ, թե քեզ—
թե զաս...

Յեթե զաս,
յերեւաս յեթե—
մինչեւ թեժ ասաղերի հետուն
կթուշի,
կտանի թեթեւ
կրքերիս կարմիր տերուն:

Հասկանում ես՝
զուրս կասնի
կրքերիս ահակի հորդան,
վանց վոր յերզ—ցնդած Իզայի
հանձարեզ մասներից հորդած...

Հասկանում ես.
ինչո՞ւ.
ինչի՞ց:
Այս բոլորը—շնչից միթե քո:
Յեթե սերը—կիրք ե հնչին՝
թո՛ղ
ծածկեմ քեզ շնչիս մաթաքով!

Հուզում ե.

չե՞ս ուզում—չե՞.

պահում ես, վանց վոր զանձ անգլին...

եւ

քեզ ո՞վ,

ես քով կանչեց,

վոր յեկար—հասեցիր զանգիւս!...

Լսիր,
դու,
սիրտ իմ արթուկ.
Հասկանում ես՝ ճամփեդ թեքի:
Են
մա-
սին
ինչ ասես դու,
թե ասի՝ մասն եմ մեկի՝

Մաս:
Մսի:
Մսե:
Ամուսին:
Հասկացար. կեկեկ մեկերի!
Թե ուզե՝ կնոսրի ուսին,
կզրկե ելի՝

Դու կարող ես հուզվել,
զազազել,
դու կարող ես ցնդել,
իսկ նա—
վանց վոր հացը՝ հանդիսա կկիսե
քո հողին հագնած:

Փենեա,
ինձ.
Լսում ես ի՞նչ:
Հասկացիր:
Լսիր:
Մնաս:
Թո՛ղ:
Թքի՛ր քո կակուղ կեսին:
Հասկանում ես՝
այ-
սին:

Հասկանում ես՝ վերցնեն վանց վոր
չքերած մի գերան փայտի —
ու ցցեն քո կոկորդը չոր,
ու խփեն յերկաթե մաքձով,
մինչեվ սիրտդ, վանց վոր թոփ, պայթի:

Հասկանում ես՝
հասեց ես հասցրե:
կախվել ես
տես
թե՛վրա—
յեվ ի՞նչ.
«սեր»
«զեր»
«յերազում սիրել» —
իմ վզին դե՛վիդ:

Ի՞նչ ե.
ինչ իմացար.
կարծում ես՝ Տերյանն եմ թեն:
Ճի՛շտ է.
Հաղել եմ «Տաղեր»
«Ծիածան»
Բայց—թքել եմ զբանք արդեն դեն:

Հանդեր են շարել մինչեվ ես,
քնարել ցնորքներ կակուղ.
Բայց
հանգով
վանց հնչեղես,
յեթե սերդ ե—հավթածով Բազու:

Հույզեր ես ուզում, վոր հուզեն
թե հողի,
թե սիրտ,
թե բուժը:
Իսկ յեթե պայթե՞ն հոյակերը — դեն,

խիլ յեթե պայթե՞ն հուլիները — զենք,
հուլիները մատուցեր,
բամբ,
սումբ:

Լսիր,
սեր,
քեզ եմ տառամ.
կարծում ես կաղաչեմ կամ կուզեմ:
կգամ:
Գիշերվա կեսին
կալայթեմ, վոնց վոր սումբ հուլի:

Յես տեսե՞ց եմ հրդեհ,
պատերազմ,
սպիտակ ու կարմիր զորքեր—
յեվ վոչինչ:
կամ:
Զմեռա:
Վոր քեզ...

Հասկանում ես:
կգամ գիշերով:
Աչքերիս ափիշին խանդոտ
զգվելի ժպիտի տեղ սիրո
կկաշղաս — «Կինուո»

Կնկնեմ,
վոնց վոր քար նետած:
Կքաշեմ,
կզցեմ մահճիդ:
Հասկանում ես կամքը վստահ
քեզ սիրող զանճի:

Լսում ես.
կամ հա, կամ չե:

Հասկանում ես.
կամ սեր, կամ քիթ:
.
.
.
«Յնգսի»:
Զգվանքով կանչեց:
Հոհուաց դեմքիս:

Աչքերը դեր մի մկի՝
յատկեց զեն, վոնց վոր եզ կատու:
Յես

սաաց
մասն եմ մեկի.
Իսկ զո՞ւ:

Կատու:
Ե՛ղ մի կախում:
Վոսկեզո՞ւ:
Վոսկեպատ:
Վոսկե:
Կթուշի—
Կնա Բաթում:
Իսկ յե՞ս:

Յես...
Իջնեմ,
հավաքեմ գետնից
կրքերիս միլդը թափած:
Միայն թե գիշերի,
միթի...
Յես — փաս!

Կշարեմ,
վոնց վոր ձուկ խաշած,
յեվ—
կինսո,
անթով խափշիկ—
փոզցի մայթին թամաշա
կտանեմ կրքերիս թերշին:

Յեզ...

Յեթե մուշտարին թանգի—
փողոցի անփող քոծերին
կըքերիս միրգը անգին
կցրեմ ձրի...

Սեր:

Ջերս:

Վոնց վոր դաս ճաշարան—
չմարտես.
ծանրանա սրտիդ:
Հասկանում եք՝ եսքան հասարակ
յեզ եսքան խրթին:

ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ՅԵՎ ՎԵՐՋ

Կարծում եք՝ հաճելի՞ է—չէ:

«Սեր»

«Կարոտ»:

«Աչքերի գինի»:

Իսկ յեզել է վոր՝ կանչեք—

յեզ լինի...

Վոչինչ չլինի:

Ձեզ յերգել են ցնորք,

ծիածան,

ժպտաներ կապույտ ու դեղին:

Իսկ յեզել է՝ դա,

դազազած

վերցնի թքի ձեր բեխին:

Իհարկե,

հեշտ է սիրել:

Կարուսել:

Լուսին մեկուսի:

Իսկ թափվել են ձեր—

հոյսերը ձեր,

Վոնց վորի մազերը—քոսից:

Ո թողեք,

թքեք լուսնին:

Վոչ աղջիկ է հա կույս, վոչ կին:

Թե կուզեք վոր կուզ չբուսնի

ձեր հոգու մեջքին:

Թո՛ղ,

Չարենց.

Փողոց գնա մի:

Գազազած՝ բթադեմ մայթին

եւ վառիր: Հողիդ գինամիտ

թոյ
տոթ
պայթի:

Տար,
տո'ւր
արուբադուր դարձած
տոաջին աղջկան անքիթ—
քո հոգին՝ ավելի պայծառ,
քան հազար աղտոմանդ անգին:

Հասկացիր,
սիրա իմ բիրա,
վերջ:
Յնորք չիք:
Հասկացիր.
անքիթի քացին
ավելի ե «լուսե»
«տաղածին»
քոն հազար «յերազի աղջիկ»:

«Յնորք» ե:
Կգամ:
Մկանոտ:
Եվ —
յերբ նա հանվի —
յես
գիտեմ
կզգամ ձկան հոտ,
վոնց վոր ինձ Հայկոպփայ տան մի:

Կառակի
«յնորքը» —
յես ել:
Յեզ
կակուզ
յերբ խանդից հալի—

վոնց վոր հացը՝ հանգիստ կկխեմ:
Նա կասե՝ ելի:

Հետո—
կնեաեմ ճգմած:
Թոյ խանդից նա կծե լեզուն:
Սեր,
ետր
բերել եմ քեզ—մահ,
յես—հունն:

Հույզեր են. թոյ գան, յեթե կան.
բանեմ—
շարտեմ դեն.
Մոսկովից մինչեզ վատիկան!
Թոյ հորդեն—դե:

Վոչ:
Չկա:
Ել չկա ուղջկա
թովշական մահճակալը ճկուն:
Հուզեր են՝ թոյ գան, յեթե կան,
թոյ գաննան շողի հոգեկան,
թոյ հալեն չուզուն:

Ինչ յերգ,
ինչ կրքեր,
զրկել,
համբուրել—բուրել—թքարույր—
յերբ
հարբած
քաղաքներն հրկեզ
մերձենում են թաբուն-թաբուն:

Ինչ ձայն,
ինչ կոկորդ մեկի
կարող ե հիմա հոյ քանդել—

յերբ
չորած աշխարքի բկին
միլիոններն են յեկել հանդես:

Յեկեք,
թե կուգեք հուղեմ:
Թե կուգեք չմնաք անկուղ:
Ձեզ
տամ
ենպիսի մի սեր,
վոր լիզե—ցամաքի Զանգուն:

Դե յեկեք, աղջկներ անքիթ:
Վոնց վոր դուք՝ հանձնվեմ շարքով:
Ձեզ,
մարդիկ,
վոր ավիք կյանքին—
զանգ,
քիթ,
կոնք:

Յեկեք:
Ձեզ կաամ մարմին:
Ձեզ կաամ թե քիթ, թե դեմք:
Յեզ հոգի՝ կարմիր,
Հոկամբեր:

Յեկեք:
Մտեցեք վստահ:
Յերդերով հոգին ձեր քերեմ:
Յեզ
կուգեք —
զանգս ձեզ տամ.

—Առե՛հեք կերեք!

P. S.

Ծիծաղում եք:
Իհարկե դե...
Յես—
պոեա,
«յերկաթե»
«կարմիր»—
յեզ
հանկարծ
յերգի տեղ յերկաթե—
կիրք,
կոնք,
կին:

Չգիտեմ:
Բայց գիտեմ հաստատ,
հաւատում եմ,
զգում եմ, վոր նա
իմ
վերջին
շնչին նստած
պիտի վեր համբառնա!

ԸՆԹԵՐՑՈՒՄԻՑ ՀԵՏՈՒ

Չարենցը մեռավ:

Մեռավ:

Նոր պոետ ծնվի վոր մի:

Թքած թե լեռնի վրա ու [redacted]

Իշարար շարեն ՈՂՈՐՄԻ

«Ազգային գրադարան»

NL0353263

49015

891.99

9-28